joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 31

A romániai jogharmonizáció premisszái a biztosítások ágazatában és a közös biztosítási piac

SZÉCSI HUNOR

A jogharmonizációnak folyamat jellege van, ezáltal gazdag ötletforrást nyújtva minden elemzőnek. E tanulmány a közösségi aquis román törvénykezésbe való beültetését próbálja megragadni az intézmények, hatóságok, uniók szerkezetének és szerepének, valamint maga a törvénykezés leírása által.

A biztosítások ágazatában, akárcsak más ágazatokban, a jogharmonizációnak folyamat jellege van. Ahhoz, hogy megfelelő szintézist tudjunk alkotni a jelenségekről, fontos megismernünk az országos egyesületeket, az európai biztosítások-viszontbiztosítások föderációját, a nemzetközi szakkonferenciát, az új szempontokat az európai biztosítási piacok szabályozásában és a román törvénykezésbe beemelt direktívákat.

A biztosítási ágazatban működő egyesületek Romániában

Három egyesület létezik Romániában a biztosítások területén: a Romániai Biztosítási és Viszontbiztosítási Társaságok Országos Egyesülete (UNSAR), mely tagja az Európai Biztosító Szövetségek Szervezetének (CEA) és képviseli Romániát a külkapcsolatokban, a Biztosítási Közvetítő és Tanácsadó Társaságok Országos Egyesülete (UNSICAR), mely 2001-től tagja az Európai Biztosítási Közvetítők Egyesületének (BIPAR)[1], valamint a Járművek Romániai Biztosítóinak Hivatala (BAAR), mely, aláírva az ún. „Zöldkártya" nemzetközi rendszer szabályzatát, tagjává vált a rendszernek, mely rendszer célja a nemzetközi közlekedés fluktuációjának biztosítása az esetlegesen bekövetkező káresemények fedezésével. Mindhárom egyesület a nemzetközi eseményeken való képviselettel hozzájárul a jogharmonizáció megvalósításához és a nemzetközi normák nemzeti normákba való beépítéséhez.

Az Európai Biztosító Szövetségek Szervezete (CEA)

Az Európai Biztosító Szövetségek Szervezete a biztosítások-viszontbiztosítások európai föderációja. A biztosítások szektora nagymértékben befolyásolja a gazdasági növekedést és az Európai Unió fejlődését, ezáltal jelentős szerepet tulajdonítva a fent említett szervezetnek.

Az Európai Unió Lisszabonban kidolgozott stratégiájának célja egy versenyképes környezet, a foglalkoztatottság és a hosszú távú gazdasági növekedés fenntartása. Ahhoz, hogy ezen céljait elérje, biztosítani kell egy megfelelő szabályozási keretet, mely lehetővé teszi a biztosítótársaságoknak ezen stratégiával való kompatibilitásukat. A törvényhozási szerveknek figyelembe kell venniük a demográfiai problémák el-

[1] http://209.85.135.104/search?q=cache:wZksh8HKCBEJ:www.bipar.org/aboutus.php+POI+ (Partners+of+Intermediaries&hl=ro&ct=clnk&cd=9&gl=hu.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 32

lensúlyozását is, melyek figyelmen kívül hagyása jelentős akadályt fog jelenteni a stratégia hosszú távon való kivitelezése szempontjából.

A lisszaboni stratégia keretében összegezték az eddigi megvalósításokat és a további, a kitűzött célok[2] eléréséhez szükséges lépéseket, mely segítségével ki fog alakulni egy közös munkaplatform és logisztika. A törvényhozási és üzleti információk területén számos szerv tevékenykedik az egységesítés érdekében, mint az Európai Bizottság, Európai Parlament, nemzeti egyesületek, biztosítótársaságok, valamint nagy jelentőséggel bírnak a kutatások és a statisztika, egyezmények és konvenciók, befolyásolás és kommunikáció, melyekért a Gazdasági Együttműködés és Fejlődés Szervezete (OECD), a Nemzetközi Kereskedelmi Szervezet (WTO), Európai Bizottság, Európai Parlament stb. felelős.

A szervezet feladatköre nagyon széleskörű, felölelve a közös piac konszolidációját, egy biztonsági felügyeletet, azonos könyvelési szabályokat, a céltartalékképzést, a beruházási tevékenységet, valamint az új országok csatlakozásának problematikáját. Ami a társadalmat érinti, a szervezet felelőssége eleget tenni a fogyasztói igényeknek új megoldások kidolgozása által.

A globális lehetőségek, a küldetés tükrén keresztül tekintve, magukba foglalják a különböző nemzetközi szervezetekkel és intézményekkel való kapcsolatfelvételt, úgymint a WTO, a Biztosító Társaságok Nemzetközi Felügyelete (IAIS), a Biztosítási Jogászok Nemzetközi Szervezete (AIDA), a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (ICC) stb.

Sok országban a magánbiztosítók már kiegészítik a közszféra szolgáltatásait. A társaságok megfelelő és hatékony megoldásokat kínálnak fel a gyorsan változó igények kielégítésére, kiegészítve az állam szolgáltatásait a nyugdíjak, az egészségügyi biztosítások és a társadalombiztosítások területén. Ahhoz, hogy fenntartható legyen a gazdasági növekedés, a törvényhozók figyelembe kell vegyék egy jól fejlett biztosítási szektor esetén a következő problémákat: jobb szabályozás, kockázatmenedzsment, PPP (közszféra-magánszféra társkapcsolat).

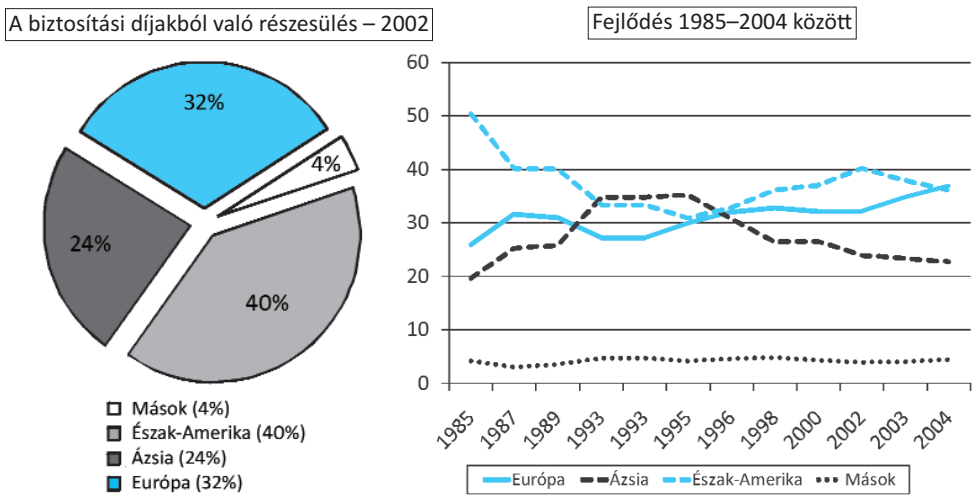
Felismerhetjük, hogy a biztosítások jelentős szereppel bírnak a lisszaboni stratégia megvalósításában: stabilitást biztosítanak a kockázattranszfer által, elősegítik a befektetések megvalósulását, az innovációt, a piaci dinamizmust, a versenyszellemet, támogatják a vállalkozói szellem kibontakozását, csökkentik az állami költségvetési terheket kiegészítő szolgáltatások által.

Az európai biztosítások nemzetközi helyzete (statisztikák)

Minden szintézis esetén fontos, hogy a tárgyalandó témát bizonyos keretek közé helyezzük. Párhuzamot vonva, ahhoz, hogy az európai biztosítások fontosságát megértsük, ajánlott nemzetközi közegben is értelmezni. Ehhez segít hozzá a következő két grafikon:

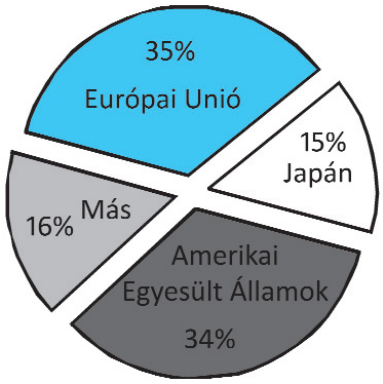
[2] A cél az, hogy az Unió 2010-re a legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdasággá váljon.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 33

Forrás: http://www.cea.assur.org/

1. ábra. Európai biztosítások nemzetközi viszonylatban

Forrás: SwissRe-Sigma

2. ábra. A biztosítási díjak szerinti jövedelemeloszlás szerkezete 2004-ben

A biztosítások szabályozása Romániában

Ahhoz, hogy megfigyelhessük a fejlődést a román törvénykezésben, szükséges beszélni azokról a normákról, melyek az ún. tranzitidőszakban születtek. Ily módon szemtanúi lehetünk az európai közösségi normák fokozatos beemelésének a román jogrendszerbe.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 34

Az első fontos törvény 1989 után az 1991-ben megjelent, a biztosítások ágazatában működő kereskedelmi társaságok alapítását, szervezését és működését szabályozó 47-es törvény. A következő fontos lépést az 1995-ben megjelent, biztosításokra és viszontbiztosításokra vonatkozó 136-os törvény jelentette. Ez a törvény részletesebb szakszabályozást biztosított (elkülönítette a fakultatív és kötelező biztosítást, kötelezővé tette a gépjármű-felelősségbiztosítást), viszont hiányosságot is mutatott (a viszontbiztosítás csak feltételesen volt lehetséges). A 136-os törvény szabályozza továbbá a biztosítási szerződést és a védelmi alapokat.

Az egyik legfontosabb törvény a 2000-ben érvénybe lépett biztosítási társaságok és biztosítási felügyeletet szabályozó 32-es törvény. E törvény szélesebbkörű, mint a 2000 előtt megjelent normák, mivel magába foglalja a biztosítási, a biztosítási-viszontbiztosítási, viszontbiztosítási társaságok szervezését és működését, a biztosítási közvetítőkre vonatkozó előírásokat, a Biztosítások Felügyeleti Bizottságának (CSA) megszervezését és működését is. A CSA létrehozásával kötelezővé válik ezen szervezet előzetes engedélye, mely nélkül nem lehet bejegyezni egy társaságot sem a biztosítások területén.

A 32-es törvény szabályozza a biztosítók fizetőképességét és új minimális tőkeszintet ír elő. A törvény tartalmazza továbbá, hogy a biztosítók kötelesek az üzleti tevékenységet az elővigyázatossági normáknak megfelelően megszervezni.[3] Fakultatív biztosítások esetén a biztosító köteles kidolgozni saját feltételrendszerét, rendszabályzatát és a különböző záradékokat. Kötelező biztosítás esetén köteles létrehozni és szinten tartani a következő biztosítástechnikai tartalékokat:[4] díjtartalék, kártartalék, függőkártartalék, katasztrófatartalék, lejáratlan kockázatra képzett tartalék.

A 2000 előtt megjelent törvényekből hiányoztak a biztosítók újjászervezésére és csődeljárására vonatkozó cikkelyek. Ezt a hiányt hivatottak pótolni a 2000/32-es törvény megfelelő cikkelyei, továbbá tartalmazza a biztosítási közvetítőkre[5] vonatkozó szabályozásokat is.

A 2004-ben megjelent 403-as törvény, mely a 2000/32-es törvényt módosítja és egészíti ki, tartalmazza a biztosítások területén használt fogalmak módosítását és kiegészítését, előírja az életbiztosítások és általános biztosítások elkülönítését egy biztosítótársaság esetében.[6] Egy fontos újdonsága e törvénynek a szolgáltatások szabad áramlása és a szabad berendezkedés biztosítása.

Egy másik fontos norma a 2000/32-es törvényt módosító és kiegészítő 2005/201-es sürgősségi kormányrendelet, illetve a 2006/113-as törvény. Ezek a normák már tartalmazzák az európai direktívák előírásait, ezáltal tükrözve a jogharmonizációs folyamatot, melyet Románia felvállalt.

[3] A 2000/32-es törvény kötelezi a biztosítókat, hogy az elővigyázatosság és professzionalizmus szem előtt tartásával szervezzék meg tevékenységüket, figyelembe véve a szolgáltatás nagyságát és természetét.

[4] C. Bennet: *Dicţionar de asigurări.* Trad. Daniela Moroianu, Bucureşti, Editura Trei, 2002. 499–501.

[5] Biztosítási ügynök és biztosítási bróker.

[6] A 2000/32-es törvényben ez a két kategória (életbiztosítások és általános biztosítások) egyetlen biztosító portfólióját képezhette, nem volt kötelező ezek kettéválasztása.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 35

Biztosítások Felügyeleti Bizottsága (CSA)

Missziója: „…gyakorlatba ültetni a biztosítási törvényeket pártatlanul, becsületesen, gyorsan; védelmezni a fogyasztók jogait, támogatni egy egészséges piac létrejöttét, valamint a közérdekeknek megfelelő szolgáltatások nyújtását."

Ahhoz, hogy a törvényeknek megfelelő alkalmazhatósági kerete legyen, szükség van egy hatóságra, mely felel a biztosítottak jogvédelméért és támogatja a biztosítási tevékenység stabilitását Romániában. Ezt a szerepet tölti be a Biztosítások Felügyeleti Bizottsága autonóm, adminisztratív szakhatóság, mely jogi személyiséggel rendelkezik, és a 2000/32-es törvény képezi létrejöttének alapját.

A CSA a Bonnban szervezett konferencia alkalmával 2001-ben tagjává vált a Biztosítások Nemzetközi Felügyeleti Egyesületének (International Association of Insurance Supervisors – IAIS). Ebben a minőségében a Biztosítások Felügyeleti Bizottsága felvállalta az IAIS által kidolgozott 28 alapelv beültetését a romániai törvénykezésbe.[7]

A Biztosítások Felügyeleti Bizottságának továbbra is fontos szerepe van a törvények kidolgozásában, harmonizálásában, gyakorlatba ültetésében, valamint nélkülözhetetlen ellenőrzési szerepe van a piacgazdaságra jellemző versenyképes biztosítási ágazat kialakításában és fejlesztésében.

A Biztosítások Nemzetközi Jogi Konferenciája (CIDA)

A jogharmonizáció egyik további formája a nemzetközi szakkonferenciákon való részvétel. Egy ilyen jellegű konferencián egy központi tematika köré csoportosulnak az előadások és a felvetett problémák megoldására vonatkozó lehetőségek, megoldások. A Bukarestben megszervezett 2003-as konferencia tematikája a jogharmonizáció volt, ahol bemutatásra kerültek különböző megoldások, lehetőségek, melyek más országban már a gyakorlatban is működnek.[8]

Új szempontok az európai biztosítási piacok szabályozásában

Napjainkban egy megaprojekt kidolgozása van folyamatban. Ez a Szolvencia[9] II. E projekt az Európai Bizottság azon törekvését tükrözi, hogy egy mélyreható és széleskörű elemzésnek veti alá a fizetőképességi rendszert a kockázatmenedzsment, pénzügyi technikák, pénzügyi jelentések stb. szempontjából. A fő célkitűzés egy olyan rendszer kidolgozása, mely képes a valós kockázatot tükrözni.

Ahhoz, hogy egy megfelelő képet kapjunk a Szolvencia II-ről, ismernünk kell eredetét. A Szolvencia I eredete az 1970-es évekre tehető (73/239-es Direktíva). Ez a rendszer egy egyszerű módszert használt a tőkeszükséglet kiszámítására. Ennek köszönhetően olcsó volt az alkalmazása, és viszonylag könnyen összehasonlíthatóak voltak általa a társaságok eredményei. A rendszer előnye jelentette a hátrányát is,

[7] Lásd *http://csa-isc.ro/files/standard_iais.pdf*.

[8] Lásd Bugeanu, M., az ADAR tiszteletbeli elnöke; CIDA; *Buletin informativ nr. 3/2003*. 15–22.

[9] Szolvencia (fizetőképesség): egy biztosítótársaság akkor tekinthető fizetőképesnek, ha bármikor – de legalább az esetek túlnyomó többségében – képes teljesíteni minden szerződéses kötelezettségét.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 36

pontosabban, hogy igen egyszerű és ezért nem irányította oda a tőkét, ahol a kockázatok megjelentek. Ennek fényében szükség volt egy új rendszerre, mely képes tükrözni a valódi kockázatot.

Ez az új rendszer gazdasági elveken fog alapulni mind a vagyoni javak, mind a kötelezettségek értékelésekor, és jellemző lesz rá a kockázatalapúság[10]. A Szolvencia II célja nem annyira a tőkeszint megemelése, mint egy olyan standard kidolgozása, mely képes egy komplex kockázatértékelést és hatékony tőkeallokációt biztosítani. Ennek a rendszernek hatása lesz mind a biztosítóra, mind a biztosítottra.[11]

Ami a Szolvencia II hatását illeti az európai gazdaságra, elmondhatjuk, hogy elősegíti a hatékonyabb tőkeallokációt, ami nagyfokú pénzügyi stabilitáshoz vezet, növelve a fogyasztói bizalmat. A jelenlegi rendszerben léteznek megalapozatlanságok, esetenként pedig ellentmondások. Ezt hivatott az új rendszer kiküszöbölni egy összefüggő szabályozással, valamint megfelelő kockázati menedzsmenttel és átláthatósággal.[12]

Az új rendszer kidolgozásának lépései:

– első lépés: a modellek kiválasztása az összehasonlítás érdekében,

– második lépés: a kiválasztott modellek elemzése,

– harmadik lépés: a modellek összehasonlítása.

A Szolvencia II. egy összefüggő gazdasági keret, mely három pilléren nyugszik:

– 1. pillér: a tőkekövetelményekre, a technikai, piaci, hitel-, működési és portfólióoptimalizálási kockázatokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. Két tőkeszint van meghatározva: a SCR – Solvency Capital Reqiurements, mely szint alatt életbe lép a felügyeleti tevékenység, és az MCR – Minimum Capital Requirement, mely szint alatt a felügyeleti bizottság akár meg is szüntetheti a társaság működését.

– 2. pillér: ha az 1. pillér mennyiségi kritériumokat tartalmaz, a második a minőségi követelésekre koncentrál, mint a belső kockázati menedzsment folyamatai, a működési kockázat stb.

– 3. pillér: a kockázatok nyilvánosságra hozatalának követelményeit tartalmazza. Az átláthatóság, a szabad információk és az összehasonlíthatóság a biztosítások területén fokozott fegyelmet eredményez.

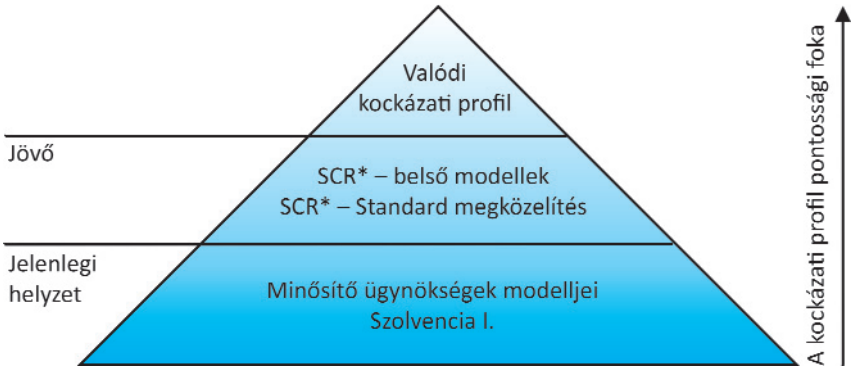
E három pillér kölcsönösen összefügg egymással létrehozva egy egységes keretet, környezetet. Fontos, hogy a három pillér ne tevődjön egymásra. Az európai harmonizációt tekintve, a tevékenység természete és a kockázatok azok az elemek, amelyek meghatározzák a fizetőképességet, és nem a földrajzi elhelyezkedés.

[10] A fejlettebb biztosítók már kidolgoztak belső bonyolult rendszereket. Ezek egységesítése fogja jelenteni az ún. Standard Megközelítés rendszerét.

[11] Előnyök: jobb védelem a biztosító csődje ellen, kisebb díjak a hatékony tőkeallokációnak köszönhetően.

[12] Solvency II – Introductory Guide, forrás: http://www.cea.assur.org/cea/download/publ/article244.pdf.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 37

*Fizetőképes Tőkekövetelmény – Solvency Capital Requirements (SCR)
Forrás: Az Európai Biztosító Szövetségek Szervezete,
http://www.cea.assur.org/cea/download/publ/article244.pdf

3. ábra. A szolvencia-modellek fejlődése

A Szolvencia II fő kérdései: a kötelezettségek értékelése, tarifikáció (standardizált), diverzifikáció, kockázat csökkentése, elvalapúság versus szabályalapúság, a központi hatóságok és a nemzeti hatóságok kapcsolata.[13]

Mivel az új rendszer gazdasági elveken nyugszik, ezért alkalmazható az Európai Unió összes országában. Az Európai Biztosítás- és Munkáltatói Nyugdíjpénztár Felügyelők Bizottsága[14] (CEIOPS) által kidolgozásra kerül a 2. Mennyiségi Hatásvizsgálat (Quantitative Impact Study 2 – QIS 2). Ez a tanulmány tartalmazza számos biztosító véleményét/számításait a pillérek bevezetésének hatásaival kapcsolatban. Ezzel párhuzamosan az Európai Bizottság elkezdte a Hatásértékelési tanulmányt a tervdirektíva kidolgozása érdekében.

Meg kell említeni a lehetséges hátrányokat is: ha a modell beépítése a különböző jogrendszerekbe következetlen, akkor a Szolvencia II eredeti célkitűzése értelmét veszti; egy vegyes rendszer növelheti a költségeket és ezáltal a biztosítási termékek árait is; ha eltérés történik a gazdasági elvektől, akkor az arbitrázslehetőséget szül.

[13] http://www.cea.assur.org/...Annual Report 2005–2006.

[14] A CEIOPS egyike a Lamfalussy-folyamat bizottságainak, mely az európai tőkepiacok szabályozásával foglalkoznak. A Lamfalussy-folyamat, mely elsősorban a biztonsági szektorokat érintette, a Wise Men Bizottság javaslata mentén született, melynek elnöke Lamfalussy báró. A cél az európai törvényhozás egyszerűsítése és felgyorsítása, mely igen bonyolult és hosszas folyamattá vált. 2002 decemberében az Európai Tanács kiterjesztette a Lamfalussy-eljárást a teljes pénzügyi szektorra.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 38

Miért és hogyan fogják az országok bátorítani a magánnyugdíjpénztárakba történő megtakarítást?

Az állami nyugdíjrendszer egész Európában nagy nyomásnak van kitéve a jelentős demográfiai változásoknak köszönhetően. A CEA fenntartja az 1. pillér használatát, ami az alapvédelmet jelenti. Természetesen a demográfiai változások nélkülözhetetlenné teszik a 2. és 3. pillér meglétét is, mint az állami nyugdíjak kiegészítését. Az európai biztosítók kulcsszereplői a jövő nyugdíjrendszerének, mivel csak ők tudnak egy életre szóló megfelelő szintű jövedelmet biztosítani a nyugdíjazás után.

A különböző országok kormányai nagy kihívás előtt állnak. Csak néhány országban hoztak megfelelő reformokat. A legfontosabb tényező, ami a közpénzeket csökkenti, az az elöregedő társadalom, ugyanakkor az adók növelése sem jelenthet megoldást erre a problémára. Ennek következtében a figyelem a különböző alapok felé terelődött – kötelező magánnyugdíjpénztár (2. pillér) és fakultatív magánnyugdíjpénztár (3. pillér) –, melyek kiegészítik az állami nyugdíjakat (1. pillér).

Habár a CEA arra ösztönzi a kormányokat, hogy segítsék elő a magánnyugdíjpénztárakba való megtakarításokat, a lakosságot nem jellemzi megfelelő mértékű megtakarítási hajlandóság. Ennek fő oka az információ hiánya, az érintettek nem tudják, hogy mit várhatnak a magánnyugdíjaktól. Ennek következtében az sem ismert, hogy mennyit kell megtakarítani a megfelelő jövedelmi szint eléréséhez.

A kormányok megfelelőképpen kell informálják állampolgáraikat. Továbbá a megtakarításokat adókedvezményekkel kell ösztönözzék. Ezek a kedvezmények – egy frissen megjelent tanulmány[15] szerint – nagyon hatásosak a kis- és középjövedelmek esetében. Azonban ezek a kedvezmények egyszerűek, közérthetőek kell legyenek.

A harmonizációs folyamat

Románia számára a jogharmonizációs folyamat egy szükség, mely elsősorban a reformok iránti alap-elhivatottságból és egy piacgazdaság létrehozásából ered, ugyanakkor pedig kötelezettség is, mely kötelességet az Európai Egyezmény ratifikálásával vállalta.[16]

Azon direktívák[17], melyek előírásait figyelembe vették a 2004/403-as törvény kidolgozásakor, a következők: a Tanács Első Direktívája (73/239/CEE), 83/349/CEE-es Direktíva, 92/49/CEE-es Direktíva, 98/78/CE-es Direktíva, 2000/26/CE-es Direktíva, 2001/17/CE-es Direktíva, 2002/83/CE-es Direktíva, 2002/87/CE-es Direktíva, 2002/92/CE-es Direktíva, 2004/39/CE-es Direktíva.

[15] Bridging the Savings Gap: *An Evaluation of Voluntary and Compulsory Approaches to Pension Reform*. PricewaterhouseCoopers, June 2005.

[16] A ratifikálást az 1993/20-as törvény tartalmazza.

[17] Direktíva: olyan iratok, melyek csak kötelező célokat állapítanak meg a tagállamoknak, meghagyva a lehetőséget az elérésükhöz szükséges módszer, eszköz, eljárás kiválasztásához. A szöveg tartalmazza azt a dátumot, ameddig a tagállamok be kell emeljék a jogrendszerükbe a direktíva előírásait.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 39

A 2005/201-es sürgősségi kormányrendelet kidolgozásának alapjául szolgáló direktívák: 77/91-es Direktíva, 78/660/EEC-es Direktíva, 2001/2157-es Tanács Szabályzata, 2002/83/CE-es Direktíva, 2002/92/CE-es Direktíva.

A 73/239/CEE-es Direktíva a nemzeti törvénykezések közötti különbözőségeket hivatott kiküszöbölni. Egy fogalomtárat állít össze a közös szókincs érdekében. Felismerésre kerül az engedély alapú tevékenység szükségessége, valamint egy garanciaalap kialakítása.

A szolgáltatások szabad áramlásának folyamata lassan ment végbe. Az 1988-as és az 1990-es Direktívákat helyettesítették, mielőtt peres ügyletekre adtak volna lehetőséget. 1992-ben két új direktívát fogadtak el: a 49-es (általános biztosítások) és a 96-os (életbiztosítások) direktívákat. Ezeknek megfelelően elégséges volt egy engedély, hogy egy biztosítótársaság az egész Unió területén folytathassa tevékenységét.

A 2002/83/CE-as Direktíva előírja, hogy a tagállam hivatalos szervei felelősek a biztosítók pénzügyi helyzetének felügyeletéért, beleértve a fizetőképességüket, a megfelelő biztosítástechnikai tartalékok meglétét. A Direktíva a kötelező engedélyre vonatkozó előírásokat is tartalmazza, a befektetések diverzifikációjára vonatkozó normákat, garanciaalapot, a szolgáltatások szabad áramlására vonatkozó előírásokat, a biztosítási feltételekre, büntetésekre, felszámolásra stb. vonatkozó előírásokat és más szabályokat.

A 2002/92/CE-es Direktíva a biztosítási és viszontbiztosítási közvetítőkre vonatkozik, akik be kell legyenek jegyezve a megfelelő hatóságnál. A Direktíva tartalmazza a tagállamok közötti információcserére, a peres ügyletek békés úton való megoldására, valamint a közvetítők információszolgáltatására vonatkozó előírásokat is.[18]

Következtetések

Ahhoz, hogy Románia tagállammá váljon, fel kell zárkóznia az Unió törvénykezéséhez és politikáihoz – az ún. közösségi aquishoz.

A Csatlakozási Szerződést 2005. április 25-én írták alá Luxembourgban, az Európai Parlament jóváhagyása után. 2007. január 1-től Románia az Európai Unió teljes jogú tagjává vált. A teljes jogú tagság azonban nem jelenti a harmonizációs folyamat végét. Minden tagállam kötelessége, hogy a közösségi szabályokat, melyeket a jövőben fognak hozni, beültessék a saját törvénykezésükbe. Így nem lehet a jogharmonizációt egy befejezett folyamatként értelmezni, hanem a nemzeti törvénykezés közösségi törvényeknek való folyamatos megfeleltetéseként.

A fő probléma nem a közösségi szabályok nemzeti törvénykezésbe való ültetése. A törvények, határozatok, direktívák, szabályzatok meghozatala és normák érvénybe lépése nem elégséges, hanem szükségszerű azok alkalmazása, betartása is. Ennek megvalósítása a felügyelő hatóságok mint végrehajtó szervszerepe, mely egy fontos fegyelmi szerepet jelent. A biztosítók felügyelete nemcsak a társaságok bünte-

[18] http://csa-isc.ro/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=35&Itemid=98.

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 40

tését jelenti, hanem a problémák megelőzését is. A biztosítások ágazata fontos szerepet játszik a kockázatcsökkentésben is, hozzájárulva a gazdasági növekedéshez. Az ágazat egységes szabályozása hozzájárul annak kiküszöböléséhez, hogy azonos szintű káreseményért különböző szintű kártérítésben részesülhessenek az illetékes személyek. A „standardizálás" által meg lehet szüntetni a fent említett hibákat, azonos megoldást kínálva azonos kockázat esetén.

Mint végkövetkeztetés megjegyezhetjük, hogy Románia erőfeszítést tett a jogharmonizáció minél hamarabbi megvalósítására, de ezt a folyamatot nem szabad végesnek tekinteni, és ennek következtében a reformfolyamat kötelezővé válik, mely magába kell foglaljon minden ágazatot. A különböző szektorok kölcsönös összefüggésben vannak, így nem elégséges egy ágazatban megvalósítani a reformokat, mivel a többi ágazat negatív hatásai érezhetőek a gazdaság összes területén.

Irodalomjegyzék

Băleanu, D. 2002. *Legislație privind asigurările*, vol. 2. Colecția Asigurări. Bucureşti, Editura Europa Unită, 19–28.

Bennet, C. – Moroianu, D. 2002. *Dicționar de asigurări*. Bucureşti, Editura Trei, 499–501.

Bistriceanu, D., Gh. 2006. *Asigurări şi reasigurări în România.* Bucureşti*,* Editura Universitară

Bugeanu, M., Preşedintă de onoare ADAR 2003. Conferința Internațională de Drept al Asigurărilor. *Buletin informativ nr. 3/2003*. 15–22.

Constantinescu, D., A. 2005. *Management financiar în asigurări*. Bucureşti, Editura Economică

Constantinescu, D., A. 2004. *Tratat de asigurări*, vol. 2. Bucureşti, Editura Economică

Negru, T. 2006. *Asigurări.Ghid practic.* Bucureşti, Editura C.H. Beck

Decret nr. 470 din 20 decembrie 1971 privind organizarea şi funcționarea Administrației Asigurărilor de Stat

Hotărâre nr. 1.715 din 30 decembrie 1971 pentru stabilirea unor măsuri în executarea Decretului nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat

Legea nr. 47 din 16 iulie 1991 privind constituirea, organizarea şi funcționarea societăților comerciale din domeniul asigurărilor

Legea nr. 136 din 29 decembrie 1995 privind asigurările şi reasigurările în România Legea nr. 32 din 3 aprilie 2000 privind societățile de asigurare şi supravegherea asigurărilor

Legea 403/2004 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 32/2000 privind societățile de asigurare şi supravegherea asigurărilor (Publicată în *Monitorul Oficial*, Partea I, nr. 976 din 25 octombrie 2004)

Legea nr. 113/2006 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 201/2005 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 32/2000 privind societățile de asigurare şi supravegherea asigurărilor

Ordonanța de Urgență nr. 201/2005 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 32/2000 privind societățile de asigurare şi supravegherea asigurărilor

Ordinul (C.S.A.) nr. 11/2001 pentru punerea în aplicare a Normelor privind limita minimă a marjei de solvabilitate a asigurătorilor care practică asigurări de viață şi metodologia de calcul al acesteia

Ordinul (C.S.A.) nr. 3117/2005 pentru punerea în aplicare a Normelor privind forma şi conținutul raportărilor financiare, precum şi informațiile, documentele şi certificările necesare pentru întocmirea acestor raportări

Prima Directivă a Consiliului 73/239/CEE din 24 iulie 1973 de coordonare a dispozițiilor legale, de reglementare şi administrative privind inițierea şi exercitarea activității de asigurare directă, alta decât asigurarea de viață

Directiva Consiliului 78/660/EEC privind conturile anuale ale anumitor tipuri de societăți comerciale, publicată în *Jurnalul Oficial* nr. L 222, 14/08/1978

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 41

Directiva Consiliului 83/349/CEE din 13 iunie 1983 în temeiul art. 54 alin. (3) lit. (g) din Tratat, privind conturile consolidate (*Jurnalul Oficial* L 193, 18/07/1983, p. 0001)

Directiva Consiliului 92/49/CEE din 18 iunie 1992 de coordonare a dispozițiilor legale, de reglementare şi administrative privind asigurarea directă, alta decât asigurarea de viață, şi de modificare a Directivelor 73/239/CEE si 88/357/CEE (a treia directiva privind „asigurarea generală")

Directiva Consiliului 98/78/CE din 27 octombrie 1998 privind supravegherea suplimentară a societăților de asigurare care fac parte dintr-un grup de asigurare (*Jurnalul Oficial* L 330, 05/12/1998, p. 0001)

Directiva Parlamentului European şi a Consiliului 2001/17/CE din 19 martie 2001 privind reorganizarea şi lichidarea societăților de asigurare

Regulamentul Consiliului (EC) 2001/2157 privind statutul unei companii europene, publicat în *Jurnalul Oficial* nr. L 294, 10/11/2001

Directiva 2002/83/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 5 noiembrie 2002 privind asigurarea de viață (*Jurnalul Oficial* L 345, 19/12/2002, p. 0001)

Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a societăților de asigurare şi a firmelor de investiții într-un conglomerat financiar şi cuprinzând modificări la directivele Consiliului 73/239/CEE, 92/49/CEE şi 93/22/CEE şi directivele 98/78/CE şi 2000/12/CE ale Parlamentului European şi Consiliului (J*urnalul Oficial* L035,11/02/2003,p. 0001)

Directiva 2002/92/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 9 decembrie 2002 privind intermedierea în asigurări (*Jurnalul Oficial* L 009, 15/01/2003, p. 0003)

Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, care modifică următoarele directive: 85/611/CEE, 93/6/CEE şi 2000/12/CE şi care abrogă Directiva 93/22/CEE

Analiza pieței, http://www.portaldeasigurari.ro/analiza/analiza_pietei_2006.php

BAAR, http://www.baar.ro/index.htm

CEIOPS,http://209.85.135.104/search?q=cache:RF5zDISrtYUJ:www.csa-isc.ro/index.php%3Foption%3Dcom_content%26task%3Dview%26id%3D353%26Itemid%3D85+ceiops&hl=ro&ct=clnk&cd=3&gl=hu

CEA, http://www.cea.assur.org/

CEA, http://www.cea.assur.org/...Annual Report 2005-2006

CEA, http://www.cea.assur.org/cea/download/publ/article221.pdf

CEA, http://www.cea.assur.org/cea/download/publ/article244.pdf

CSA, http://csa-isc.ro/files/standard_iais.pdf

CSA, http://csa-isc.ro/files/strategie%20CSA_IFRS_2006.pdf

CSA, http://csa-isc.ro/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=35&Itemid=98

CSA, http://www.csa-isc.ro/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=9&Itemid=83

Lamfalussy,http://www.bundesbank.de/bankenaufsicht/bankenaufsicht_cebs_lamfalussy.en.php

UNSAR, http://www.unsar.ro/activitati/

UNSAR, http://www.unsar.ro/legislatie/

joforum74 2008. 03. 18. 00:15 Page 42